

REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

Broj: M-97/11

Zagreb, 10. travnja 2013.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, broj 26/11., 12/12. i 126/12., u dalnjem tekstu: ZSSI), **povodom dopisa Ministarstva uprave kojim je proslijeđen zahtjev Upravnog odjela za poslove Gradskog vijeća i gradonačelnika Grada Koprivnice**, za davanjem mišljenja Povjerenstva, na 9. sjednici, održanoj 10. travnja 2013., daje sljedeće

OČITOVANJE

- Obnašanje dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, župana te njihovih zamjenika, uz istovremeno obavljanje poslova ravnatelja, djelatnika te člana upravnog vijeća ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave osnivač, predstavlja obnašanje nespojivih dužnosti u smislu članka 89. stavka 2. podstavka 42. Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 144/12), neovisno o tome da li je takva pravna osoba proglašena pravnom osobom od posebnog interesa.**
- Dužnosnici mogu biti članovi upravnih vijeća u onim ustanovama, koje nije osnovala jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u kojoj obnašaju javnu dužnost, ukoliko je ujedno ta ustanova odlukom nadležnog predstavničkog tijela bilo koje razine, utvrđena pravnom osobom od posebnog interesa.**
- Povodom obnašanja nespojivih dužnosti u smislu članka 89. stavka 2. podstavka 42. Zakona o lokalnim izborima, dužnosniku će mandat prestati po sili Zakona, a povodom povrede članka 14. stavka 2. ZSSI-a, koja proizlazi iz članstva dužnosnika u upravnom vijeću ustanove koja nije utvrđena pravnom osobom od posebnog interesa, Povjerenstvo će protiv dužnosnika pokrenuti postupak radi utvrđivanja sukoba interesa u kojem se dužnosniku mogu izreći propisane sankcije, no mandat mu zbog toga neće prestati po sili zakona.**

Obrazloženje

Povjerenstvo je zaprimilo dopis Ministarstva uprave Klase: 023-01/11-01/232, Ur.broj: 515-02-03-01/1-11-02 od 27. rujna 2011.g., koji je u knjigama ulazne pošte Povjerenstva zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-2271-01-M-97/11 dana 4. listopada 2011.g. Uz navedeni dopis Povjerenstvu je proslijeđen upit kojeg je Upravni odjel za poslove Gradskog vijeća i gradonačelnika Grada Koprivnice uputilo Ministarstvu uprave.

U dopisu Ministarstva uprave od 27. rujna 2011.g., navodi se da su člankom 9. Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba („Narodne novine“ broj 109/07. i 125/08.) propisane dužnosti koje su nespojive s obnašanjem dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika, te da je, između ostalog, u stavku 2. navedenog članka propisano da općinski načelnik, gradonačelnik, župan i gradonačelnik Grada Zagreba te njihovi zamjenici za vrijeme obnašanja navedenih dužnosti ne mogu biti ravnatelj i djelatnih ustanove kojoj je jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave osnivač. Nadalje se navodi da je člankom 5. stavkom 2. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ broj 33/01., 10/02., 155/02., 45/03., 43/04., 40/05., 44/05 – pročišćeni tekst i 109/07.) propisano da član predstavničkog tijela jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ne može istovremeno biti ravnatelj ustanove kojoj je jedinica osnivač. Obzirom da je Upravni odjel za poslove Gradskog vijeća i gradonačelnika Grada Koprivnice, zatražio tumačenje primjene članka 14. ZSSI-a, obzirom na navedene odredbe, Ministarstvo uprave je u kontekstu iznesenih odredbi, proslijedilo predmet Povjerenstvu na daljnje postupanje.

Povjerenstvo u razdoblju od primitka predmetnog zahtjeva pa do stupanja na dužnost članova Povjerenstva koji su izabrani sukladno odredbama ZSSI-a odnosno do dana 11. veljače 2013.g., nije djelovalo, stoga je novoizabrano Povjerenstvo po stupanju na dužnost zbog proteka vremena od Grada Koprivnice zatražilo očitovanje na okolnost da li i nadalje postoji interes za davanjem mišljenja Povjerenstva sukladno postavljenom zahtjevu. Dopisom Klasa 023-01/13-01/06, Ur.broj 2137/01-03/1-13-2 od 22. ožujka 2013.g., koje je zaprimljeno u knjigama ulazne pošte Povjerenstva pod brojem 711-U-314-M-97-11/13 dana 37. ožujka 2013.g, Vesna Želježnjak, kao obnašateljica dužnosti gradonačelnika Grada Koprivnice, obavijestila je Povjerenstvo da ostaje kod podnesenog zahtjeva.

U zahtjevu se od Povjerenstva raži mišljenje, da li, ukoliko dužnosnik na razini jedinice lokalne samouprave želi biti član upravnog vijeća ustanove čiji je osnivač jedinica područne (regionalne) samouprave, odluku kojom se ta ustanova utvrđuje pravnom osobom od posebnog interesa donosi jedinica lokalne samouprave u kojoj dužnosnik obnaša dužnost ili jedinica područne (regionalne) samouprave koja je vlasnik ustanove.

Od Povjerenstva se nadalje traži načelno tumačenje da li dužnosnici mogu biti članovi upravnih vijeća ustanova koje su utvrđene pravnim osobama od posebnog interesa na svim razinama (odnosno u upravnim vijećima ustanova čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave, zatim u upravnim vijećima čiji su osnivači jedinice područne (regionalne) samouprave te u upravnim vijećima ustanova koje je osnovala Republika Hrvatska) te koja razina je, obzirom na to tko je osnivač, ovlaštena utvrditi pojedinu ustanovu pravnom osobom od posebnog interesa.

Člankom 14. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici ne mogu biti članovi upravnih vijeća ustanova, odnosno nadzornih odbora izvanproračunskih fondova niti obavljati poslove upravljanja u poslovnim subjektima. Stavkom 2. istog članka propisano je da je dužnosnici iznimno mogu biti članovi u najviše do dva upravna vijeća ustanova odnosno nadzorna odbora izvanproračunskih fondova koji su od posebnog državnog interesa ili su od posebnog interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, osim ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član upravnog vijeća ustanove, odnosno nadzornog odbora izvanproračunskog fonda po položaju. Za članstvo u upravnim vijećima ustanova, odnosno nadzornim odborima izvanproračunskih fondova dužnosnici nemaju pravo na naknadu, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

Hrvatski sabor utvrđuje popis pravnih osoba od posebnog državnog interesa, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, a predstavničko tijelo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave utvrđuje popis pravnih osoba od posebnog interesa za tu jedinicu. Nadležno predstavničko tijelo može utvrditi pravnom osobom od posebnog interesa i onu ustanovu koju je osnovala neka druga razina odnosno jedinila lokalne te područne (regionalne) samouprave ili Republika Hrvatska.

Povjerenstvo ukazuje da bi se odluka o utvrđivanju pravne osobe od posebnog interesa trebala temeljiti na postojanju stvarnog posebnog interesa građana na državnoj, odnosno na područnoj (regionalnoj) ili lokalnoj razini, a ne obzirom na želju i namjeru dužnosnika da budu članovi upravnih vijeća pojedinih ustanova.

Dopuštenost članstva dužnosnika u upravnom vijeću ustanove u smislu članka 14. ZSSI-a ovisi o tome da li je ustanova utvrđena pravnom osobom od posebnog interesa, neovisno o tome tko je osnivač, i koja razina predstavničkog tijela je takvu ustanovu proglašila pravnom osobom od posebnog interesa, no dopuštenost članstva u upravnom vijeću ustanove u smislu ZSSI-a, nije od utjecaja na istovremenu nedopuštenost članstva u upravnom vijeću iste ustanove u smislu članka 89. stavka 1. postavka 42. Zakona o lokalnim izborima.

Naime, člankom 89. stavkom 1. postavkom 42. Zakona o lokalnim izborima, propisano je da općinski načelnik, gradonačelnik i župan te njihovi zamjenici za vrijeme dok obnašaju dužnost ne mogu biti ravnatelj i djelatnik te član upravnog vijeća ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave osnivač. Posljedica povrede obnašanja nespojivih dužnosti u smislu navedene odredbe Zakona o lokalnim izborima propisana je u članku 90. istog Zakona. Naime u slučaju obnašanja nespojivih dužnosti, mandat dužnosniku prestaje po sili Zakona. S druge strane, zbog povrede članka 14. ZSSI-a, mandat dužnosniku ne prestaje po sili Zakona, već Povjerenstvo pokreće postupak radi utvrđivanja sukoba interesa u kojem dužnosniku može izreći tim Zakonom propisane sankcije.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je dalo očitovanje kako je navedeno u izreci ovog akta. Očitovanje će se dostaviti Gradu Koprivnici kao podnositelju zahtjeva te će biti objavljeno na Interent stranici Povjerenstva.

